

บทที่ 3 พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce)

เนื่องจากผู้ใช้ในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตจำนวนมากมายทั่วโลก ทำให้บริษัทห้างร้านต่างๆ เล็งเห็นถึงความสำคัญในการดำเนินการของตนเองผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ปัจจุบันมีการให้บริการ โฆษณาสินค้าบริการและการซื้อขายสินค้าบริการต่างๆ ผ่านทางอินเทอร์เน็ต หรือที่รู้จักกันดีในชื่อว่า "อีคอมเมิร์ซ" ซึ่งระบบนี้ผู้ซื้อสามารถเลือกดูสินค้า ตรวจสอบคุณสมบัติต่างๆ แล้วทำการสั่งซื้อพร้อมทั้งชำระเงินผ่านอินเทอร์เน็ตโดยหักจากบัญชีธนาคารหรือบัตรเครดิตได้ทันที ทำให้สะดวก รวดเร็ว ประหยัดทั้งเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทางและการส่งเอกสาร

นอกจากนี้ บริษัทหรือองค์กรต่างๆ ก็สามารถเปิดให้บริการแก่ลูกค้าผ่านทางอินเทอร์เน็ตได้ เช่น การตอบคำถาม ให้คำแนะนำ และประกาศข่าวสารใหม่ๆ หรือกรณีที่เป็นสินค้าเกี่ยวกับซอฟต์แวร์ ก็อาจแจกจ่ายโปรแกรมให้ทดลองใช้ หรือให้ดาวน์โหลดโปรแกรมแก้ไขข้อบกพร่องของผลิตภัณฑ์ แม้กระทั่งซอฟต์แวร์รุ่นใหม่ๆ ได้โดยตรงอีกด้วย

พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์คืออะไร

การให้คำนิยามของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ขณะนี้ผู้ให้คำนิยามอยู่หลายความหมาย แต่ยังไม่มีความจำกัดความใดที่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป ตัวอย่างคำจำกัดความของหลายๆสถาบัน มีดังต่อไปนี้

- "พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์คือ การดำเนินธุรกิจโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์" (ECRC Thailand, 1999)
- "พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์คือ การผลิต การกระจาย การตลาด การขายหรือการขนส่งผลิตภัณฑ์และบริการโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์" (WTO, 1998)
- "พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์คือ อุตสาหกรรมทุกประเภทที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมเชิงพาณิชย์ ทั้งในระดับองค์กรและส่วนบุคคล บนพื้นฐานของ การประมวลผลและการส่งข้อมูลดิจิทัลที่มีทั้งข้อความ เสียงและภาพ" (OECD, 1997)

- "พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์คือ การทำธุรกิจทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งขึ้นอยู่กับการประมวลและการส่งข้อมูลที่มีข้อความ เสียง และภาพ ประเภทของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์รวมถึงการขายสินค้าและบริการด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การขนส่งผลิตภัณฑ์ที่เป็นเนื้อหาข้อมูลแบบดิจิทัลในระบบออนไลน์ การโอนเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์ การจำหน่ายหุ้นทางอิเล็กทรอนิกส์ โบตราส่ง การประมูล การออกแบบและวิศวกรรมร่วมกัน การจัดซื้อ จัดจ้างของภาครัฐ การขายตรง การให้บริการหลังการขาย ทั้งนี้ใช้กับสินค้า (เช่น สินค้าบริโภค หรือ อุปกรณ์ทางการแพทย์ เป็นต้น) และบริการ (เช่น บริการขายข้อมูล บริการด้านการเงิน บริการด้านกฎหมาย) รวมทั้งกิจการทั่วไป (เช่น สาธารณสุข การศึกษา ศูนย์การค้าเสมือน)" (European Union, 1997)
- "พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์หมายถึง ขบวนการที่ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อทำธุรกิจที่จะบรรลุเป้าหมายขององค์กร พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ใช้เทคโนโลยีประเภทต่างๆและครอบคลุมรูปแบบทางการเงินทั้งหลาย เช่น ธนาคารอิเล็กทรอนิกส์ การค้าอิเล็กทรอนิกส์ อีดีไอหรือการแลกเปลี่ยนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ โทรสาร แคตตาล็อกอิเล็กทรอนิกส์ การประชุมทางไกล และรูปแบบต่างๆที่เป็นข้อมูลระหว่างองค์กร" (ESCAP, 1998)⁴

พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์เริ่มต้นเมื่อใด

พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์นั้นเริ่มขึ้นบนโลกครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2513 ซึ่งได้มีการเริ่มใช้ระบบโอนเงินทางอิเล็กทรอนิกส์หรือ อีเอฟที (EFT = Electronic Fund Transfer) แต่ในขณะนั้นมีเพียงบริษัทขนาดใหญ่และสถาบันการเงินเท่านั้นที่ใช้งานระบบโอนเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ ต่อมาอีกไม่นานก็เกิดระบบการส่งเอกสารทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือ อีดีไอ (EDI = Electronic Data Interchange) ซึ่งสามารถช่วยขยายการส่งข้อมูลจากเดิมที่เป็นข้อมูลทางการเงินอย่างเดียวเป็นการส่งข้อมูลแบบอื่นเพิ่มขึ้น เช่น การส่งข้อมูลระหว่างสถาบันการเงินกับผู้ผลิต หรือผู้ค้าส่งกับผู้ค้าปลีก เป็นต้น

⁴ <http://www.ecommerce.or.th>

หลังจากนั้นก็มียุคสื่อสารรวมถึงโปรแกรมอื่นๆ เกิดขึ้นมากมายตั้งแต่ระบบที่ใช้ในการซื้อขายหุ้นจนไปถึงระบบที่ช่วยในการสำรองที่พัก ซึ่งเรียกได้ว่าโลกได้ก้าวเข้าสู่ยุคของการสื่อสาร และเมื่อยุคของอินเทอร์เน็ตมาถึงเมื่อประมาณปี พ.ศ. 2533 จำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตก็เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว การค้าอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้เกิดขึ้น

เหตุผลที่ทำให้ระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์เติบโตอย่างรวดเร็วคือโปรแกรมสนับสนุนการค้าอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้รับการพัฒนาขึ้นมามากมาย รวมถึงระบบเครือข่ายด้วย พอมาถึงประมาณปี พ.ศ. 2537 - 2542 ก็ถือได้ว่าระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ หรืออีคอมเมิร์ซก็เป็นที่ยอมรับและได้รับความนิยมอย่างมากและรวดเร็ว ซึ่งวัดได้จากการที่มีบริษัทต่างๆ ในอเมริกาได้ให้ความสำคัญและเข้าร่วมในระบบอีคอมเมิร์ซอย่างมากมาย

พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย

สำหรับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย เริ่มจากกลางปี พ.ศ. 2541 โดยกระทรวงพาณิชย์ ภายใต้ โครงการนำร่อง www.thaiecommerce.net นั้น และเริ่มจะมีมากขึ้นในช่วงปี 2542 จนปัจจุบันอาจถือได้ว่าเป็นสิ่งปกติแล้ว ด้านบทบาทของรัฐบาลไทยในการส่งเสริมอีคอมเมิร์ซนั้น กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์ได้จัดโครงการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์เพื่อสนับสนุนการส่งออก วัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการส่งออกโดยผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยจะจัดทำโฮมเพจ (Homepage) ในลักษณะของไซเบอร์ มอลล์ (Cyber Mall) ผู้ส่งออกจะได้ประโยชน์จากการโฆษณาสินค้าและบริการผ่าน อินเทอร์เน็ต โดยใช้ เว็บไซต์ ของกระทรวงพาณิชย์ (www.thaiecommerce.net) เป็นประตูที่จะเชื่อมโยง โฮมเพจ ของบริษัทธุรกิจส่งออกที่จะเผยแพร่ข้อมูลต่างๆ ไปสู่ผู้ซื้อทั่วโลก สำหรับธุรกิจส่งออกที่ประสงค์จะเข้าร่วมโครงการ มีหลักเกณฑ์เบื้องต้นคือ เป็นบริษัทนิติบุคคล ประกอบการค้าสินค้าหรือบริการโดยถูกต้องตามกฎหมาย ไม่ประกอบธุรกิจผิดศีลธรรม สินค้าหรือบริการมีคุณภาพมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับได้ เช่น มีแบรนด์เนม (Brand Name) , ISO , บาร์โค้ด (Barcode) รับรอง หรืออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้ส่งออกของกรมส่งเสริมการค้าส่งออก ตลาดเป้าหมายในระยะเริ่มต้นจะเน้นใน 6 แห่งคือ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น ยุโรป เอเชีย ออสเตรเลีย และฮ่องกง โดยสินค้าเป้าหมายคือ อัญมณี และเครื่อง

ระดับ อาหาร สิ่งทอ เสื้อผ้าสำเร็จรูป เครื่องหนัง ของเล่น เฟอร์นิเจอร์ ส่วนบริการเป้าหมาย คือ การท่องเที่ยว โรงแรม ร้านอาหาร บริการรถเช่า การจองตั๋วเครื่องบิน

ประโยชน์ และผลกระทบของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

ประโยชน์ของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. สำหรับผู้บริโภค

- ผู้บริโภคจะได้รับความสะดวก และประหยัดเวลาในการซื้อสินค้าอย่างครบวงจร เพราะสามารถเลือกซื้อจากหน้าเว็บไซต์ ไม่ต้องเดินทางแค่คลิกเข้าไปในแต่ละหน้าของเว็บที่ขายสินค้านั้นๆ
- สามารถเลือกชมสินค้าได้ตลอดเวลา 24 ชม. สามารถเปรียบเทียบราคาของสินค้าเนื่องจากมีเว็บไซต์ที่ขายสินค้า หรือบริการทางอินเทอร์เน็ตมากมาย และรับทราบความคิดเห็นต่อสินค้า หรือบริการนั้นๆ ผ่านทางเว็บบอร์ดได้ก่อนตัดสินใจซื้อ
- ได้สินค้าที่มีคุณภาพดี และราคายุติธรรม เพราะซื้อสินค้าโดยไม่ต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง
- ได้รับสินค้าอย่างรวดเร็วในกรณีที่สินค้านั้นสามารถส่งผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น เพลง และ ซอฟต์แวร์ เป็นต้น เพราะสามารถดาวน์โหลดสินค้าได้เลยทันทีจากเว็บไซต์ หลังจากทำการชำระเงินเรียบร้อยแล้ว

2. สำหรับผู้ประกอบการ

- เข้าถึงลูกค้าทั่วโลก เนื่องจากอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่มีเครือข่ายที่ไม่มีเขตจำกัด เป็นโครงข่ายโยงใยทั่วโลก
- ลดต้นทุนรายจ่ายทั้งในด้านสถานที่ในการวางขายสินค้า และในการจ้างบุคลากรที่เป็นผู้ขาย
- บนอินเทอร์เน็ตผู้ประกอบการรายย่อยมีโอกาสในการแข่งขันเท่าเทียมกับผู้ประกอบการรายใหญ่
- ลดภาระสินค้าคงคลัง เนื่องจากไม่ต้องมีการกักตุนสินค้า
- ให้บริการ และทำการตลาดต่อลูกค้ารายบุคคลได้
- เพิ่มประสิทธิภาพในการขายและการทำงานภายในสำนักงานโดยนำระบบสำนักงานอัตโนมัติ (Office Automation) มาใช้

3. สำหรับผู้ผลิต

- เพิ่มช่องทางในการจัดจำหน่ายมากขึ้น จากแต่ก่อน ซึ่งเป็นทางเลือกใหม่ของผู้ที่ต้องการขยายช่องทางทางการค้า
- ลดค่าใช้จ่ายและความผิดพลาดในเรื่องข้อมูลการซื้อขาย เพราะเทคโนโลยีบนคอมพิวเตอร์สามารถสร้างโปรแกรมขึ้นมา เพื่อดูแลทางด้านข้อมูลดังกล่าว

ผลกระทบของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

1. สำหรับผู้บริโภค ในการซื้อสินค้า/บริการ ผ่านทางอินเทอร์เน็ต

- ควรเลือกใช้บริการเว็บไซต์ที่น่าเชื่อถือ มีชื่อเสียงดี และมีระบบรักษาความปลอดภัยที่ได้มาตรฐาน
- ควรพิจารณาในตัวสินค้า/บริการอย่างละเอียดรอบคอบ เนื่องจากผู้บริโภคไม่สามารถจับต้องสินค้าได้โดยตรง 3-เนื้อหาบางเรื่องอาจขัดต่อขนบธรรมเนียม วัฒนธรรม และศีลธรรมอันดีของสังคมไทย

2. สำหรับผู้ประกอบการ/ผู้ผลิต

- ต้องมีระบบรักษาความปลอดภัยที่ได้มาตรฐาน
- เพื่อคอยป้องกันผู้ไม่ประสงค์ดีบุกรุกหรือทำความเสียหายต่อระบบและข้อมูลของลูกค้า
- พ่อค้าคนกลางที่ทำธุรกิจรูปแบบเดิมอาจไม่สามารถดำรงอยู่ได้ เพราะผู้ผลิตสามารถติดต่อกับลูกค้าได้โดยตรง
- มีความเสี่ยงสูง เพราะการแข่งขันสูง
- ผู้ประกอบการต้องมีความคิดริเริ่มที่แตกต่างจากผู้อื่น
- ระยะเวลาของสินค้าและบริการจะสั้นลงมาก ความรู้ด้านเทคโนโลยีมีความจำเป็นอย่างยิ่ง
- การลงทุนเบื้องต้นอาจจะสูง คู่ค้าอาจจะไม่เคยรู้จักกันมาก่อน จึงต้องระมัดระวังในการทำธุรกรรม

นโยบายรัฐบาลเกี่ยวกับ มาตรการรักษาความปลอดภัยของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ คือ การทำธุรกรรมบนอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมโยงผู้คนทุกมุมโลกเข้าด้วยกัน จึงเป็นการยากที่จะตรวจสอบว่าบุคคลเหล่านั้นเป็นใครบ้าง ดังนั้นการสร้างเชื่อมั่นในระบบธุรกิจ จึงเป็นสิ่งที่ขาดเสียไม่ได้เลย หน่วยงานของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับนโยบายและมาตรการรักษาความปลอดภัยต่างๆ ได้แก่

1. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

จัดเตรียมบุคลากรที่สามารถจับผู้กระทำความผิด ตรวจสอบดูแลความสงบสุขในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ภาระหน้าที่นี้เป็นส่วนที่ช่วยส่งเสริมธุรกิจการค้าและพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทยให้ขยายตัวได้ รัฐคงไม่สามารถปิดภาระให้แก่ละบริษัทจัดการรักษาความปลอดภัยด้วยเองได้ เพราะถนนหนทางบนอินเทอร์เน็ตที่เป็นสาธารณะยังมีอีกมาก อาจจะมีผู้ไม่ประสงค์ดีหาทางฉวยโอกาสอยู่ การสร้างบุคลากรในสำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงต้องเร่งกระทำ อย่างน้อยเพื่อให้ทันกับการพัฒนาทางเทคโนโลยีของผู้ไม่ประสงค์ดีเหล่านั้น

2. NECTEC

จัดตั้ง Computer Emergency Response Team (CERT) เพื่อเป็นหน่วยงานที่คอยประสานงานในเรื่องการละเมิดความปลอดภัยบนเครือข่าย⁵

⁵ "บนเส้นทางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์", ยืน กุววรรณ และสมชาย นำประเสริฐชัย หน้า 91

ประเภทของ พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ สามารถจัดประเภทของการดำเนินธุรกิจออกเป็น 3 รูปแบบ คือ⁶

1. Business-to-Business (B2B)

คือ การทำธุรกรรมระหว่างองค์กรธุรกิจด้วยกันเอง เพื่อการค้าขาย การจัดการ การผลิตหรือ วัตถุดิบ เช่น การสั่งซื้อสินค้าสำหรับห้างสรรพสินค้าจากผู้ผลิต หรือการสั่งซื้อชิ้นส่วนที่ใช้ในงาน อุตสาหกรรม เป็นต้น ตัวอย่างการดำเนินงานในประเทศไทย ได้แก่ ระบบการนำเข้าและส่งออก ระหว่างคู่ค้าโดยใช้อีดีไอ (EDI) ผ่านกรมศุลกากร หรือการติดต่อธุรกิจระหว่างสำนักงานใหญ่และ ตัวแทนจำหน่ายผ่านอินเทอร์เน็ต ระบบ B2B นี้ทำให้ผู้ประกอบการสามารถลดต้นทุนได้อย่างเป็น ที่น่าพอใจ

2. Business-to-Consumer (B2C)

คือ การทำธุรกรรมระหว่างผู้ประกอบการกับผู้บริโภคโดยตรง เป็นการซื้อขายตามปกติ เพียง แต่ใช้สื่ออินเทอร์เน็ตเข้ามาแทน เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการทุกประเภทสามารถเริ่มหรือ ขยายฐานธุรกิจได้อย่างกว้างขวางทั่วโลก

3. Business-to-Government (B2G)

คือ การทำธุรกรรมระหว่างภาคธุรกิจกับภาครัฐ ส่วนใหญ่จะเป็นการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศที่รัฐบาลมีการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้อย่างแพร่หลาย เช่นกระทรวงกลาโหมของสหรัฐอเมริกาจะทำการประกาศและจัดซื้อครุภัณฑ์โดยใช้ระบบอีดีไอ ผู้ ที่สนใจจะค้าขายด้วยนั้นต้องสามารถใช้ระบบอีดีไอในการรับส่งข้อมูลได้

⁶ <http://www.nectec.or.th>

ลักษณะของธุรกิจบนอินเทอร์เน็ตปัจจุบัน⁷

1. ธุรกิจการสื่อสาร เป็นธุรกิจที่มีการประยุกต์ใช้อินเทอร์เน็ตกับธุรกิจสื่อสาร เช่น การใช้ e-Mail การโทรศัพท์ผ่านทางอินเทอร์เน็ตทำให้เสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่าโทรศัพท์ทางไกลธรรมดา และการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการประชุมทางไกล เป็นต้น
2. ธุรกิจข้อมูลออนไลน์ เป็นธุรกิจที่นำเอาข่าวสารหรือบทความของตนเข้าสู่เครือข่ายอินเทอร์เน็ตสำหรับผู้สนใจได้เรียกใช้ ซึ่งปัจจุบันยังให้บริการฟรี เช่น เครือข่ายจักร บริษัทคู่แข่ง จำกัด(มหาชน) เป็นต้น
3. ธุรกิจโฆษณาบน World Wide Web เป็นธุรกิจการโฆษณาที่ใช้โฮมเพจเป็นสื่อในการประชาสัมพันธ์ เพราะสามารถส่งข้อมูลไปถึงผู้บริโภคจำนวนมากได้อย่างรวดเร็ว และผู้บริโภคสามารถเปิดดูข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการตามความต้องการได้ทางอินเทอร์เน็ต ทำให้เกิดธุรกิจใหม่ขึ้นมาคือ บริษัทรับทำโฆษณาทางอินเทอร์เน็ต
4. ธุรกิจซื้อและจัดส่งสินค้าทางอินเทอร์เน็ต เป็นการขายสินค้าหลายชนิดที่อยู่ในรูปสื่อดิจิทัล เช่น โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพลง วีดีโอ ซึ่งเหมาะกับการขายผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพราะสามารถทดลองตัวอย่างได้ และยังสามารถจัดส่งสินค้าผ่านอินเทอร์เน็ตโดยการดาวน์โหลด ซึ่งจะช่วยให้อลูกค้าได้รับสินค้าในเวลาอันรวดเร็ว และประหยัดค่าใช้จ่ายในการจัดส่งทางไปรษณีย์

⁷ "ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการตัดสินใจซื้อสินค้าและบริการผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต", อารีย์ มัยยังผล

5. **ธุรกิจการศึกษาทางไกล** เป็นการลงทะเบียนการศึกษาโดยผู้เรียนสามารถศึกษาอยู่ที่บ้านของตนเองได้ และนับเป็นธุรกิจที่มีอนาคต หากสามารถสร้างหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคและเหมาะสมกับความสามารถทางเทคโนโลยี และคิดค่าใช้จ่ายไม่แพงเกินไปนัก ในประเทศไทยได้มีผู้นำมาใช้แล้ว เช่น โครงการหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจของมหาวิทยาลัยอีสต์สมิธซิว (เอแบค) ที่ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยจากประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นต้น
6. **ธุรกิจการค้าอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Data Interchange (EDI))** เป็นระบบการค้าแบบออนไลน์ระหว่างธุรกิจหนึ่งกับอีกธุรกิจหนึ่ง หรือหลายๆ ธุรกิจ เป็นการเปลี่ยนรูปแบบการค้าบนเอกสารสู่การค้าด้วยการส่งข้อมูลผ่านทางระบบคอมพิวเตอร์ ทำให้ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการออกแบบเอกสาร ส่วนใหญ่คือกลุ่มธุรกิจผู้ผลิต ผู้นำเข้าและผู้ส่งออก ธนาคาร ธุรกิจประกันภัย โรงพยาบาล และห้างสรรพสินค้า เป็นต้น
7. **ธุรกิจซื้อขายหุ้นผ่านอินเทอร์เน็ต** เป็นธุรกิจที่ให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับหลักทรัพย์ พร้อมทั้งให้ข้อคิดเห็นและคำแนะนำด้านการลงทุนแก่นักลงทุนในแต่ละวัน หรือข้อมูลของแต่ละกิจการที่เข้ามาระดมเงินทุนในตลาดหลักทรัพย์
8. **ธุรกิจการเงินอิเล็กทรอนิกส์** เป็นธุรกิจของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ช่วยในการจับจ่ายซื้อสินค้าและบริการได้อย่างสะดวกสบายโดยการใช้บัตรเครดิต เอ็ม บัตรเครดิต บัตรสมาร์ตการ์ด ซื้อสินค้าผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งเข้าสู่ลักษณะของการเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่ทันสมัย
9. **ธุรกิจทั่วไปที่มีการให้บริการหลังการขาย** บริษัททั่วไปสามารถติดต่อให้บริการหลังการขาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการให้คำปรึกษาและตอบข้อซักถามได้ทั่วโลก คำถามที่มีผู้ถามบ่อยๆ ก็ควรจะรวบรวมเข้ามาไว้ในอินเทอร์เน็ตให้ลูกค้าเข้ามาหาคำตอบเองได้ แม้แต่

เวลาที่ผู้เชี่ยวชาญไม่อยู่ในที่ทำงาน ลูกค้าก็สามารถหึ่งคำถามเอาไว้เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญตอบในภายหลังได้

10. ธุรกิจการพิมพ์ การจัดทำเอกสารและสิ่งพิมพ์ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเป็นการภายใน หรือหนังสือพิมพ์ และวารสารต่างๆ ล้วนใช้อินเทอร์เน็ตได้ทั้งสิ้น ในขณะที่ ประเทศไทยก็มีหนังสือพิมพ์และนิตยสารที่ดำเนินการจัดพิมพ์ผ่านอินเทอร์เน็ตแล้วด้วยเช่นกัน
11. ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ในสหรัฐอเมริกาและประเทศต่างๆ ได้มีการนำเอาอินเทอร์เน็ตมาใช้ในการซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ แม้แต่ในประเทศไทยเองก็มีการโฆษณาขายที่พักราคาแพง ที่ดิน โดยผ่านอินเทอร์เน็ต ซึ่งผู้สนใจอาจเรียกดูภาพทั้งภายในและภายนอกอาคาร. ถ้าไม่สนใจจากภาพที่เห็นก็จะไม่ต้องเสียเวลาไปดูของจริง และยังสามารถติดต่อสื่อสาร ตกลงราคา หรือตกลงซื้อขายผ่านทางอินเทอร์เน็ตได้อย่างสะดวก
12. ธุรกิจศูนย์การค้าอินเทอร์เน็ต (Cybermall) เป็นธุรกิจการซื้อขายสินค้าและบริการผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยที่ผู้ซื้อสามารถเลือกซื้อจากการศึกษาข้อมูลรายละเอียดของสินค้าที่ได้รับการรวบรวมเอาไว้ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลภาพของสินค้าที่ชัดเจนสวยงาม มีรายละเอียดของสินค้าที่ครบถ้วน ตลอดจนคุณสมบัติและราคา รวมทั้งการจัดส่ง ซึ่งกำลังได้รับความนิยมสูงในต่างประเทศ